

ÖMER AYHAN • Şehrazat

ÖMER AYHAN 1967 Almanya doğumlu. Mimar Sinan Üniversitesi İstanbul Devlet Konservatuvarı Nefesli Çalgılar Bölümü'nde klasik Batı müziği, İngiltere'de elektronik müzik eğitimi aldı. Bugüne kadar yayımlanan kitapları: *Siyah Beyaz Bir Öykü* (2001, Oğlak/Doğan Kitap), *Suspiria* (2004, Doğan Kitap), *Öldüren Şehir* (2008, Notos), *Bir Karış İstanbul* (2011, YKY).

İletişim Yayınları 1988 • Çağdaş Türkçe Edebiyat 300

ISBN-13: 978-975-05-1458-6

© 2014 İletişim Yayıncılık A. Ş.

1. BASKI 2014, İstanbul

EDITÖR Levent Cantek

KAPAK Suat Aysu

KAPAK RESMİ Ethem Onur Bilgiç

VİNYETLER Onur Atay

UYGULAMA Hüsnü Abbas

DÜZELTİ Burcu Tunakan

BASKI ve CİLT Sena Ofset · SERTİFİKA NO. 12064

Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi B Blok 6. Kat No. 4NB 7-9-11

Topkapı 34010 İstanbul Tel: 212.613 03 21

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 10721

Binbirdirek Meydanı Sokak, İletişim Han 3, Fatih 34122 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

ÖMER AYHAN

Şehrazat

Her Şey ya öldü ya da ölüyor.

- The East filminden

İçindekiler

Kuyudaki Adam	9
Sinema Delisi Kız	19
Ahtapotun Kolları	33
İşte Bizim Hazin Hikâyemiz	45
Aşk, Meşk Vesaire	57
Yak Bi Sigara	63
Dünya Ahiret Kardeşim Değil misin?	71
İçelim de Açılalım	79
Kim Bu İnsanlar?	87
Emekli Subay Evleri	93
Canavarın İninde	101
Öfke	109
Aşağıdakiler	117
General İzzettin Bey ve Mahdumu	123
Şehrazat, Neredesin?	137

Kuyudaki Adam

Gözlerini açtığında dostane, kılçıksız bir alacakaranlık. Bir bacağı, üzerine gelişigüzel bırakılmış yorganla sarmaş dolaş, diğeri sahibini bekleyen bir protez kadar mahzun ve acayip; somyayla halı arasındaki boşluğa yalan yanlış çizilmiş bir geniş aç. Araştırmacı bakışları, üstü güzellik malzemeleriyle dolu etajerde sakinleşiyor. Havada ruh gibi hafif bir leylâk esansı. Oh, bu kadın mührü vurulu odalar. Sevişmenin, bir soyutlama gibi tuhaf ve ele geçmez kokusu, Lale Moran'ın geçkin tenini hırpalayışının yoğun hatırası dipdiri hâlâ. Bedeniyle işini bitirdiğinden, ruhun basamaklarına yerleşmiş o sersemletici yorgunluk. İnik storların gözeneklerinden sızan akşam güneşinin güçsüz sinyalleriyle, kendi hâlet-i ruhiyesi arasında görünmez bir bağın izini usulca araştırıyor. Ani düşüşlerde kendini kaybetmek gönlünü çeliyor, ama kuyudan çıkmak zorunda. Hayalî tutamaklara basa basa kuyuyu tırmandıkça, eve ait ses yumakları zamanla uyum sağlanıp okunabilen bir dilin alfabeti oluyor. Eski apartmanın geveze boruları. Daha ötede çırpıntılı kadın sesleri. Bunlar Lale Moran'ın akıl erdirilemez tuhaflikları. Seviştikten bir saat son-

ra misafir ağırlamak neyin nesidir. Belki de mahsus yapıyor. Yorganı savurup bir anda ayağa kalkmak en sağlamı. Yavaş yavaş giyinip, kendi evindeymişçesine alışkın adımlarla banyonun yolunu tutuyor. Kuyuyu terk edip ayağını yere basmaktan usanç getirmiş. Neyse ki aynadaki ikizi, moral aşılavıcı bir imge. Islak, narin parmaklar o gümrah saç tellerini sıvazlıyor. Perçemiyle oynarken dudaklar aynanın hem içinden hem dışından söyleniyor. İçeridekiler kesin jigolosu sanıyor beni. Birazdan oklarını üstüme yağdırmazlarsa ben de Orhan Durmaz değilim. Alayı şeytan bunların. Lale bile bana jigolo muamelesi çekmiyor mu?

İlk sevişmelerinde başucuna bırakılmış parayı üstüne alınmamış, kadının “ücretini unutma” ikazıyla yerin dibinde almıştı soluğu. Lale Moran bir an süzdüydü acemi âşığını.

Genç adama arada bir pahalı armağanlarla karşılık vermemeyi uygun gördüğünden zevk saatlerinin tespihini birlikte çekiştirmeyi beceriyorlar. İyi de bu armağanlar ne için? Kendisinin de Lale Moran kadar arzu dolu olduğu anlaşılıyor mu? Bal gibi anlaşılıyordur ama dünyayı titretmekte imparator kılıklı kadınların üstüne yok. Demek ki bu işler racon-suz yürümüyor. Kadının misafirleri olmasa bir daha, sonra bir daha. Dön babam dön, mabetini tavaf eden imanlılar gibi hayallerinin iskelesine yanaşiyor. Bir saat önce yaşadıkları hâlâ başını döndürürken, oda kös bir alışkanlıkla sağır. Yetmemiş, üstüne bir de şu kaskatı dilsizlikle sıvanmış.

Lale Moran’la bir alışveriş merkezinde kesişti yolları. Nefsi kışkırtan nesnelere üst üste, yan yana, sere serpe, âdeta küstahça bir albeniyle yerleştirildiği vitrinlerin önünde oyalanıp, asansöre arka arkaya bindiler. Uzun emeklerle inşa ettiği kash bedenine açlıkla bakan o büyük gözlere ânında vuruldu. Ne mavi ne yeşildiler, hattâ belki ela bile değiller. Değiller ama gülkurusu, mor ve sarının üst üste bindirildiği farların disko topu yansımalarıyla parıldattığı o bir çift gö-

z, bir daha görmese bile unutamayacaktı. Bu, Lale'nin arkadaşlarına kaçıncı yakalanışı. Lale Moran onu "sevgilim", diye takdim edemez miydi kendilerine? Ne hayal ama. Kadın misafirleriyle ilgilenirken tetikte. Ayak sesini duydu mu, ayaklanıp hole çıkıyor.

"Canım, gidiyor musun?"

şu batasıca "canım" hangi arada bağlamından kopup fırlamışsa riyakrca vurgusuyla şarjre sürülmüş mermiden farksız. Kalktın mı? Gidebilirsin. Nasıl olsa ağırdığımda tıpış tıpış geri geleceksin. Birinin söylenecek sözü çok. Diğerinin ağzında prangalar. Kadının yanağına kondurduğu eğreti öpücükle iletiyor alınganlığını. Ceketini omzuna sallapati atışı, filmlerden yürütülmüş bir hırçınlık manifestosu. Lale Moran'ın konukları, ezici bakışlarla yetinmeyip bile duyurdukları fiskoslarla korktuğu gibi üzerine ullanırken, geç adam insan zihnini dünyanın en güzel yalan dolanlarına ivileyen bir sinema salonundan dışarı fırlatılmışasına sarsılmış. Tenlerin birbirine ilettiği by ne hikmetse önünde sonunda kle dnşveriyor. şimdi sıra başkalarını bylemektedir. Orhan Durmaz'ın yirmi dört saatlerinin ana temasıdır bu: Bylenirken, bir taraftan da büyülemek.

* * *

Apartmana adım attığında, şehrin kaypak saatleri birer ikişer dakika arayla altıyı vuruyordu. Kapı zillerinde okunabilen tek isim, eski sinema yazarına ait: Asaf Onur Atasel. Bu adam böyle bir isimle politikaya atılsa cumhurbaşkanlığına kadar gitmez miydi? Sözcüklerin geç adamın kaidersiz zihninde art arda sıralanışı, tastamam protokol kasidesi. Zil aldığında, Orhan Durmaz'ın dakikliğine biraz da şaşırarak ikide bir baktığı kol saatini yokladı Asaf Onur. Heyecanını belli etmemeye çalıştıkça bir hitap karmaşasında ha boğuldu, ha boğulacak.

“Ne içeriz Orhan Beyciğim, cin, votka, konyak, yoksa başka bir şey mi alırsın?”

Salona sinmiş kokunun kesafeti, tek kişilik partinin saatlere yayıldığıнын apaçık delili. Herifcioğlu bu yaşında içkiden başka şey içmez mi?

“Siz ne içiyorsunuz?”

“Votka martini.

“Votka martini benim için de uygun,” deyiveriyor gönül-süzce. Sevişme sonrasında karnı adamakıllı açken ne olsa hüsrarla kol kola gireceğini iyi biliyor.

Asaf Onur, salonun hâlâ bir parça ışık alan köşesinde konuğu için hazırladığı sehpaye bıraktı şişeleri. “Ölçünü bilemem, istediğin gibi doldur bakalım,” diyerek bütünyle karanlık alana, kendi sehpasının başına geçti. Orhan’a kalsa, martiniyi sek içecek. İki parmak votkaya eklediği entrika kızılı sıvının etkisine, kadehin salt madde olmaktan sıyrılıp içten içe kaynayan bir varlığa dönüşmesine bir parça şaşırıyor. Asaf Onur’un çerez tabağı daima zengin. Badem, leblebi, tuzlu fıstık, kabak çekirdeği, fındık ve Antep fıstığı. Dış kıran beyaz leblebilere ilişmemeye çalışarak sevinçle avuçladı kuruyemişleri.

“Eee, delikanlı? Şehrazat’ın şerefine mi içiyoruz. Sevinmek için erken mi yoksa?”

İhtiyar bekletmeden girizgâhı yaptı. Asaf Onur’un sonu gelmez isteklerinin en paha biçilmezi Şehrazat. Zihin sapaşğlamken bile görülebilen yırtıcı bir serap. Filmin sine-ma tarihi kitaplarında zaman zaman yayımlanan fotoğrafları yıllar sonra merak uyandırmış, başta filmin yönetmeni, bir grup gönüllünün arayışları her defasında görünmez barikatlara çarparak geri püskürtülmüştü. Cinsel göndermeleriyle çekildiği dönemin aile sineması anlayışına meydan okuyan film, kim bilir ne zamandır kayıplar okyanusunda. Ama birkaç gün önce, karanlık sulara sarkıtılan ip sallanı-

vermişti. Vaatler ve taahhütler, Asaf Onur'un dilinde nice-
dir hazır kıta.

“Orhancığım, bu filmi getir, sonra dile benden ne diler-
sen, arzunu yerine getirmek benim için zevk olacak.”

Koleksiyonerlerin hastalıklı hallerine Orhan alışkın. Am-
balajından bin bir ihtimamla –o da ancak parmak ucuyula-
çıkırılıp anahtar deliğinden soyunan bir bedeni röntgenler-
miş gibi iç karıncalanmasıyla seyredilen illüstrasyonlu kitap
kapakları. Yabancı gözlerden sakınılarak rulo yapıp, ara-
da bir göz masturbasyonu kutsanan çizim afişler. İçle-
ri tıka basa mücevher dolu muamelesi gören otantik vazolar.
Avuç içi büyüklüğünde dikdörtgen kutularda çocukluk
dişleri gibi âtıl, gramofon iğneleri. Bunlara az çok akıl erdi-
rilir. Ama koleksiyonun parçası, kaçak bir objeyse gelişigü-
zel atılmış dikişlerin patlaması an meselesi. Orhan Durmaz,
kayıp filmlerin kopyalarını alengirli yöntemlerle ele geçirip
Asaf Onur'a getiriyor, hırsızlığa ortak olup yavaş yavaş dün-
yalığını yapıyor. Ani bir esinle bir hınzırlık risalesi çıkarıver-
di cebinden. Asaf Onur'un çırpınışlarını biraz daha uzatabil-
mek için konuyu değiştirdi.

“Doğrusu zevkinize diyecek yok Asaf Bey. Votka martini
modası geçmeyecek bir karışım.”

“Biz eski adamlarız Orhan Beyciğim. Alışkanlıkları de-
ğiştirmek zor. Şimdi ne diyorsun bu işe, bir şey çıkar mı
bize?”

Bu filmler Orhan Durmaz'ı getireceği kazanç dışında ka-
tiyyen ilgilendirmiyor. Tamamı siyah beyaz, 16 mm'lik kop-
yaları bulmak için Anadolu'nun akla gelmeyecek köşelerine
gidip, gerektiğinde sahte beyanlarla dil döken, 1975 son-
rasının, çoğu video için çekilmiş renkli filmlerini arayan bir
iki müşteri içinse birkaç kez Almanya'nın yolunu tutan genç
adam, sanatın baştan çıkarıcılığına inanmaz. Sık sık tek ar-
kadaşı Nedim'in kafasına sokmaya çalıştığı felsefe basit ol-

duğunca yalın: Kahrolası paradır sefaletin kilidi, her zaman her şeyden daha elzemdir. Yeri –güvenilmez insan ilişkileri de dahil– hiçbir şeyle doldurulamaz.

“Asaf Bey, ne sizi ne de kendimi kandırmak işime gelir. Bugüne kadar getirdiğim filmler, işimi ne kadar ciddiye aldığıma göstermeye yeter sanırım. Ama internette neler olur, bilemem. Kendine özgü kurallarıyla orası apayrı bir dünya. Karşımızdaki bir kişi midir, yoksa bir ekip mi, onu bile bilmiyoruz. Birileri dalga geçiyor da olabilir. Telefonda söylediğim gibi, bu akşam filmin kendisinde olduğunu iddia eden kişiyle özel bir sohbet odasında görüşeceğiz. Umuyorum ki ikimiz de hayal kırıklığına uğramayalım.”

Asaf Onur, boşalan kadehini bu defa martiniyle doldurdu.

“Orhan Bey, ben yaşlı bir adamım. Önümde ne kadar zaman var bilmiyorum. Ölümçül bir hastalığa yakalanmaz yahut aniden cavlağı çekmezsem beş altı yılı çıkarırım. Şanslıysam belki sekiz on sene. Ama daha fazlası herhalde olmaz. Öbür dünyaya gözü açık gitmek istemiyorum. Ne yaparsan yap, getir o filmi bana.”

Asaf Onur kurduğu cümlelerin bir fayda sağlamayacağını biliyor. Orhan Durmaz böyle duygusal çıkışları kâle almaz. Üstelik Asaf Onur, eski Türk filmlerinden aparttığı argo deyimleri döke saça, kurduğu cümleleri baltalamayı iş edinmiş kendine. Genç adamın halinde biraz da kendi gençliği var. Yalnızca ihtiras sahaları farklı. Asaf Onur’un durumunda, içindekileri ortaya dökmek bir ihtiyaç. Yabansı dumanların titreştiği karanlıklar içinde tek başına otururken, konuşabileceği kimse kalmamıştır. Kendi kendine konuştu mu ufalayıyor dağları taşları, ama insanı adım adım delirmeye sürükler bu tiratların sonu.

“Bence internet iyi bir şey Orhan Beyciğim. Gizli kalmış bilgilere ulaşmak için pek güzel bir alternatif. Ne gerekiyorsa yapın. Daha önce çalıştığım kişilerden senden aldığım ve-

rimi alamadım. Bu işi sen becereceksin. Neydi konuşacağın kişinin adı?”

“Sinema Delisi Kız. Bir takma ad tabii, gerçekten bir kız mı, onu da şu an bilemiyorum.”

“Demek müstear kullanıyor. Dua edelim de bu sinema sevdalısı kız bizi memnun etsin. Ne isterse tamam de, para, takas, herhangi bir şey. Ciddi olduğumuzu görsünler.”

Orhan Durmaz eli boş gelmemişti. Ceketinin iç cebinde, Asaf Onur’u mutlu edecek ve yine masrafa sokacak bir sürpriz saklıydı. Eski sinema yazarının fellik fellik aradığı, Şehrazat’la aynı yıl çekilmiş bir filmde bu; Ahtapotun Kolları. Asaf Onur, yıllar önce hazırladığı listenin bir kopyasını Orhan’ın eline tutuşturmuştu. Arananlar listesinde her nedense Şehrazat, Kalbe Vuran Düşman ve Soluk Gecenin Aşk Hikâyeleri üst sınırdı. Hiyerarşik piramidin ikinci sırasında yirmi bir film – ki bu listeden üç filmi bizzat Orhan Durmaz âdeta yoktan var edip kendi elleriyle teslim etti. Listenin geri kalanı, 1960’ların kayıp filmlerinin neredeyse üçte birini teşkil ediyor. Orhan Durmaz, işler ters giderse Ahtapotun Kolları’nı ortaya çıkaracak, Asaf Onur’u uğratacağı hayal kırıklığını bir noktaya kadar hafifletecek.

Gökyüzüne görünmez zikzaklar çizen çığlımsı sesleriyle duyarlı zihinleri bir şiir iklimine sürükleyen kırlangıçlar, akşam alacasında ağaçların korunaklı dallarına sığınmış kumruların yerini alırken, salonun eski püskü eşyaları hatlarını yitirmeye başlamış, gerçeküstü imajların muammalı taklitlerine dönüşmüştü. Orhan Durmaz, sinema yazarının karanlık tutkusuna –yoksa aydınlık korkusu mu demeli– alışkın. Genç adam, ışıksızlığın ittirdiği boşlukta Levanten sinema yazarını hatırladı birden. Karanlıkta sırttı. Bu ikisi aynı geminin tayfası olmalıydı. Güngörmüş vampirler.

Artık yüz hatları seçilemeyen hayaletimsi başa doğru bir el hareketi yaptı: